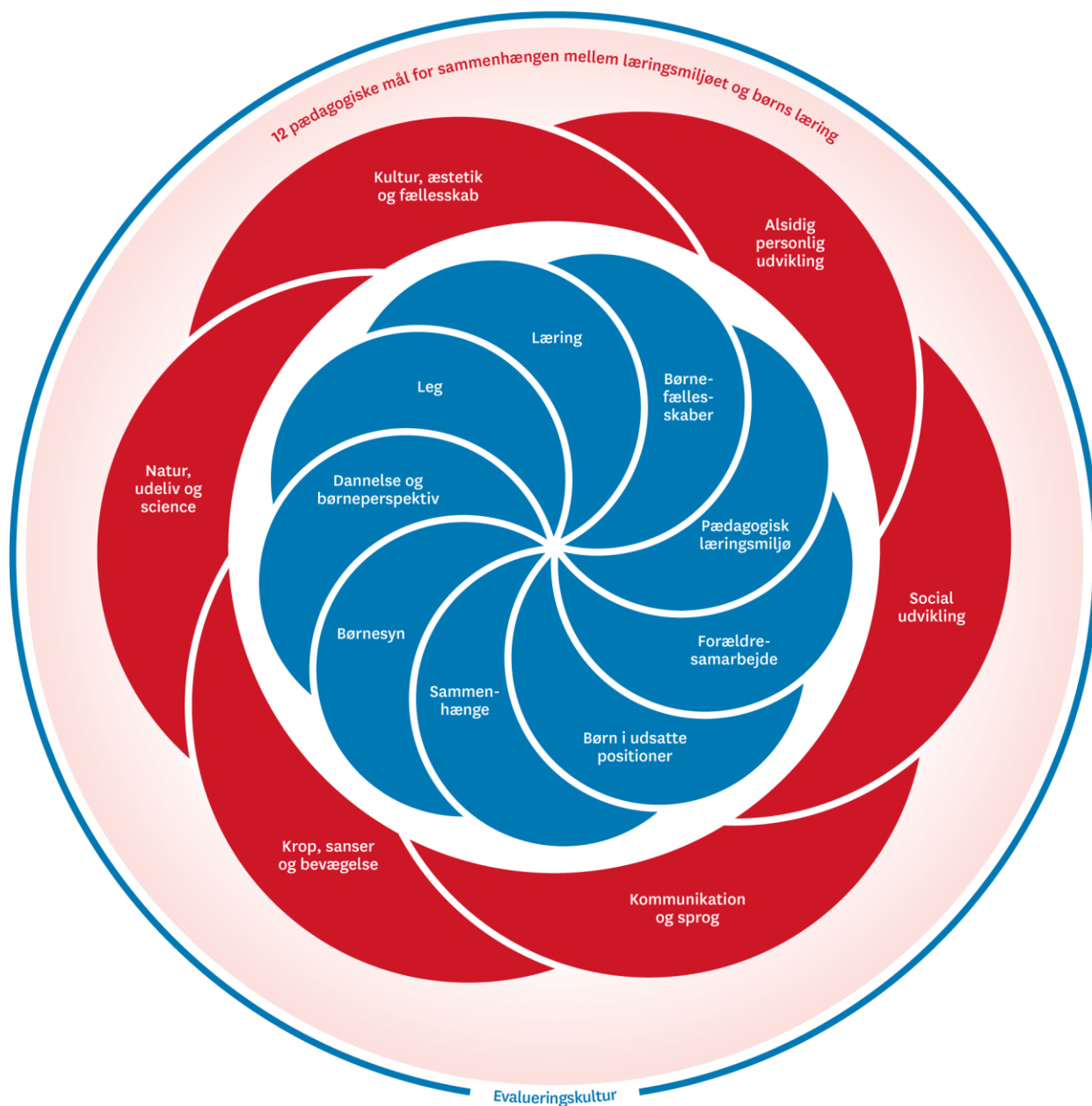

Pædagogisk læreplan for Sorø Skovbørnehave 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Forord.

Vores pædagogiske læreplan er skrevet i et dokument udarbejdet af EMU

Det er et dokument som vi skal bruge. Det der står med sort skrift, og som starter med I Sorø kommune, er skrevet af pædagogisk konsulent Ulla Spangsberg, Sorø Kommune.

Sorø Skovbørnehave

Sorø Skovbørnehave er en puljeinstitution, der blev stiftet i 1991.

I dag rummer Sorø Skovbørnehave 44,5 børn i gennemsnit på et kalenderår i alderen 3

til 6 år. Børnehaven er i en gammel skolebygning, beliggende nær Sønderskoven. Børnehaven er opdelt i 2 grupper, hvor der i hver gruppe er tilknyttet 2 pædagoger og 1 medhjælper. Herudover er der ansat en leder.

Sønderskoven er sammen med huset den primære daglige base. Dagene starter og slutter i huset. I perioden mellem ca. klokken 9:30 og klokken 14:00 er vi ved et af de mange tilholdssteder i skoven, når vejret tillader det, hvor der bl.a. kan nævnes Solsletten, Grænerne, Sivstedet, Bålhytten, Kæmpegyngen og Lunden.

Tilholdsstederne er kendte steder for børnene og besøges igen og igen. Dette giver børnene mulighed for at lege, og byggeprojekter kan fortsættes og videreudvikles over tid.

Når det er dårligt vejr, vurderes det, ud fra et sikkerheds- og omsorgsmæssigt perspektiv, om aktiviteterne i stedet skal foregå hjemme i huset og på legepladsen den pågældende dag.

I Sorø Skovbørnehave lægges der stor vægt på det gode forældresamarbejde.

Forældrene anses som vigtige samarbejdspartnere i ønsket om at skabe en tryk, udviklende og indholdsrig hverdag for børnene.

Børnehaven er såvel børnenes som forældrenes institution.

Børnehavens formål og værdigrundlag:

Skovbørnehavens grundfundament er at skabe trygge, frie og glade børn.

Vi ønsker at etablere et miljø, hvor børnene kan være harmoniske og selvstændige mennesker med det formål at udvikle relationer til andre.

I skoven er der tid, plads, ro og et minimum af regler. Fordybelse, eksperimenter og fysisk udfoldelse er i højsædet.

I skoven prioriterer vi børnenes egen leg. Denne tilgang skaber rum for fantasi og nysgerrighed overfor alt det, vi ser og oplever.

Vi sanser naturen og bruger den, uden at forbruge den.

Lykken er:

- At lege en hel dag ved en å, sejle med sivbåde, blade og pinde.
- At glide ned af skrænterne og blive rigtig godt beskidt.
- At bygge en hule med sine bedste venner, helst et hemmeligt sted.
- At måtte røre ved alt hvad man ser, og bruge det i sine lege.
- At se hvad de andre finder på, og måske selv være med.
- At klatre, hver dag, lidt højere.
- At lege og få venner
- At kunne snitte en pind, hvid og fin, og skære sig en bue.

I Sorø Skovbørnehave er vores værdier:

- *Nærvær, rummelighed og relationer*
- *Glæde, venskab og tryghed.*
- *Natur, fantasi og fordybelse*
- *Liv, leg og læring.*

Pædagogisk grundlag

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Sorø Kommune vil vi...

Værne om alle børns ret til at være børn ved at understøtte det gode børneliv. Vi ser alle børn som unikke individer med potentialer og ressourcer. Alle børn har ret til et godt liv, både når det gælder trivsel og sundhed, udvikling af kompetencer og dannelse af relationer.

Børn udvikler sig forskelligt, ser forskelligt på verden og har forskellige behov og vilkår. Derfor skal det pædagogiske personale i Sorø Kommunes dagtilbud skabe alsidige, inddragende og trygge læringsmiljøer, der fremmer børnenes lyst til at lære – med legen som det grundlæggende element. Børn lærer gennem leg, både den selvorganiserede og spontane leg og legen, hvor den voksne sætter rammerne, så alle børn trives og understøttes i at indgå i fællesskabet.

Børn udvikler sig i samspil med deres omgivelser og via de fællesskaber, som de indgår i. Vi skal skabe rammerne for, at barnet kan udvikle en tro på eget og andres værd. Give barnet mulighed for at danne relationer og gøre sig egne erfaringer i fællesskabet, komme til deres egne erkendelser og derigennem udvikle deres verdensbilleder. Vi skal inspirere til og styrke børnenes respekt, tolerance og anerkendelse af hinandens positioner og skabe rammerne for børnenes deltagelse i demokratiske sammenhænge. Alle børn skal opleve at have indflydelse på og medvirke i udvikling af de børnefællesskaber og den hverdag, de er en del af.

I Sorø Skovbørnehave betyder det, at vi i praksis:

Ser sådan her på børnesynet:

Alle børn har ret til det gode børneliv, med mulighed for plads til at udfolde sig, mulighed for ro til at fordybe sig.

Derfor har vi også vægtet skovtiden så højt, fordi vi i skoven og i naturen kan give børnene mulighed for fri bevægelse uden at skulle være begrænset af fysiske rammer, som 4 vægge og et krav om ro. I skoven er der højt til loftet.

Vi tager hensyn til det enkelte barn og børnenes liv i fællesskabet.

Vi er opmærksomme på, at alle skal føle, at de hører til i fællesskabet.

Derfor tilrettelægger vi også arbejdet med børnene i små grupper på hver stue og på tværs af stuerne. Vi arbejder med aldersopdelte grupper, og blandede grupper, samt med alle børn samlet i gruppen.

Det giver muligheder for at etablere mange forskellige venskaber og børnefællesskaber i gruppen og i huset.

Dannelse og børneperspektivet:

Dannelse og børneperspektivet er med i alt hvad vi foretager os med børnene.

Børnene er medbestemmende i hverdagen, de bliver set og hørt, de skal lære at tage ansvar og passe på hinanden. At respektere hinanden og hinandens forskelligheder.

De skal opmuntres af os voksne, vi skal guide dem og understøtte dem.

- I skoven kan børnene udfolde sig, her gives der rig mulighed at bruge kroppen, sanserne og fantasien.
- Her gives der mulighed for at fordybe sig, finde ro, gå på opdagelse alene eller sammen med vennerne, sammen med de voksne.
- Vi er som personale opmærksomme på at skabe tætte, tillidsvækkende, relationer til børnene.
- Vi drager omsorg for børnene og bestræber os på at gøre deres hverdag her så tryk og forudsigelig som muligt.
- Vi følger børnenes spor, opmuntrer dem i deres initiativer, hjælper dem på vej i det de er optaget af.
- De voksne er medoplevere sammen med børnene. De voksnes begejstring og engagement giver børnene en følelse af sammenhørighed, at det er ok at gå videre. De lærer og udvikler sig.

Vores børnesyn indbefatter også at børnene skal have tid til at lege:

- I Sorø Skovbørnehave har legen altid været et centralt element. Legen her hos os er et vigtigt redskab til læring og udvikling for det enkelte barn.
- I legen kan barnet gå på opdagelse, bruge sin fantasi, vise selvstændige initiativer og virkelyst.
- Igen er skoven så oplagt. Her er et frirum, hvor barnet har mulighed for at udforske, finde på, organisere sig.
- I skoven må man forme sine omgivelser, og lege med alt hvad der er. Man kan gå til og fra og vælge at lade legen fortsætte i dagevis.
- I skoven er der også plads til vilde lege, hyl, skrig og latter. Plads til at falde i staver, eller gemme sig bag et træ, med sin allerbedste ven. I skoven må man næsten alt.
- Børnene kan indbyrdes forme en leg, de kan lege alene. De voksne kan understøtte dem og hjælpe dem på vej.
- Vi er opmærksomme på at vi som voksne også skal være igangsættere og hjælpe børnene, hvis de ikke selv kan.
- Derfor leger vi også med børnene og vi sætter rigtig mange sanglege, lege og aktiviteter i gang. Som hjælp og inspiration til børnene.

Når vi i Sorø Skovbørnehave taler om læring, taler vi om:

- At det primære læringsmiljø er skoven, huset og legepladserne.
- At trygge rammer er en forudsætning for læring og udvikling.
- At læring finder sted hele tiden og altid.
- At læring altid foregår på flere planer.
- At læring foregår som gensidige processer i relationer mellem børn og voksne og børnene indbyrdes.
- At læring er en del af den personlige identitetsdannelse.
- At vi skal have fokus på børnenes egen aktive deltagelse.
- At børns læring styrkes gennem brug af alle sanser.

- At børns leg og legeevner, danner grundlaget for daglige læreprocesser.
- At vi voksne skal stille krav og udfordre hver enkelt barn i forhold til udvikling og alder.
- At vi voksne skal reflektere over egen og fælles praksis, for at sikre et levende og udviklende læringsmiljø.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Sorø kommune vil vi....

Skabe grundlaget for at alle dagtilbud tilbyder børnene trygge og stimulerende læringsmiljøer, hvor det pædagogiske personale tager ansvar for børnenes trivsels, læring, udvikling og dannelse gennem hele dagen med udgangspunkt i børneperspektivet og med legen som det grundlæggende element.

Derfor skal alle dagtilbud rammesætte, organisere og tilrettelægge praksis med fokus på de fysiske, psykiske og æstetiske miljøers betydning for børnenes betingelser for at trives, udvikle sig og lære.

Alle dagtilbud skal have fokus på kvaliteten af relationerne mellem børn-voksne og børn-børn og tage udgangspunkt i de pædagogiske og sproglige pejlemærker i arbejdet med at sikre et godt børnemiljø med sunde børnefællesskaber.

I Sorø Skovbørnehave har vi derfor følgende praksis.

Det Pædagogiske læringsmiljø:

I Sorø Skovbørnehave tænker vi det pædagogiske læringsmiljø ind som et miljø hvor der er tænkt læring og dannelse ind over hele dagen.

Vi har valgt at opdele børnene i 2 basisgrupper med børn i alderen fra 3-6 år. Vi finder det værdifuldt at børnene er sammen i forskellige aldre.

- De store overleverer traditioner og legekultur til de små.
- De store bliver rollemodeller for de små og fremmer de smås lyst til udvikling.
- Børnene lærer at hjælpe hinanden og tage hensyn til hinanden.

Vores pædagogik er baseret på anerkendende pædagogik koblet sammen med et stærkt naturpædagogisk fokus.

Vi har særligt fokus på de nære relationer, og på det at arbejde med børnene i mindre grupper.

Vi har fokus på de voksnes tilgang til børnene. Fokus på nærværende, forudsigelige voksne, som er engagerede og motiverede for det enkelte barns trivsel og udvikling.

Vi har fokus på trygge rammer og rutiner og forudsigelighed, så det enkelte barn kan overskue egen hverdag og mestre den.

Vi arbejder ud fra en overordnet fastlagt dags-uge-og årsrytme.

Rytme og forudsigelighed:

- Dagen har sin rytme med ankomst, morgensamling, skovtid, madpakketid, eventyr, hjemmetid, frugttid.
- Tid til fri leg og planlagte aktiviteter.
- På samme måde har ugen sin rytme, og året sin rytme, med fester og traditioner

Daglige rutiner:

Frokost:

- I de daglige rutiner, som frokost, dække bord, dele madpakker ud, mm., lære barnet at udføre disse færdigheder og give noget til fællesskabet. Børnene bliver stolte når de kan og må udføre opgaverne.

Opgaver:

- Generelt elsker børnene i børnehavealderen at få tildelt opgaver og at få lov til at hjælpe den voksne,

- De vil gerne være med at ordne ting på legepladsen, feje, skovle sand i sandkassen.
- Oprydning kniber, men at sætte i opvaskemaskinen er sjovt.

I garderoben:

- Her trænes børnenes selvhjulpenhed
- At kunne snøre egne sko, selv at kunne gå på toilettet, eller hjælpe en kammerat i flyverdragten, giver selvtillid og selvværd.

At få skiftet ble:

- Når der skal skiftes ble, kommer man tæt på barnet. Det giver mulighed for at vise omsorg, tale med barnet, sætte ord på hvad man gør. Barnet får opmærksomhed, føler sig værdsat. Få lært sprog.

Vi giver børnene mulighed for at bruge krop og sanser, samt tid og plads til fri leg i skoven. Vi skaber rum til eventyr, og så meget sang, musik og dans som muligt.

Krop, sanser, science og sprog:

- I skoven kan man bruge kroppen fuldt ud og styrke både grov og fin motorik. Samtidig er der masser at sanse: Mudder, sten, vand, bark, planter og dyr, lyde og lugte.
- I skoven kan man rigtig gå på opdagelse. Man kan undersøge og eksperimentere.
- Styrkelse af motorikken, fremmer den sproglige udvikling og evnen til indlæring i det hele taget. Man skal kunne gribe for at begribe. Derfor er skoven med til at forberede børnene til skolen og fremme deres generelle udvikling.

Musik, sang, og leg, legefællesskaber og sprog:

- Musik og sang vægter vi højt i vores hverdag. Vi synger til morgensamling, vi synger når vi går ud til skoven og hjem igen. I skoven laver vi sangleje. De voksne, der kan, spiller guitar.
- Sang og musik, stimulerer barnets sprogøre og sprogrytme.
- Musikken, sangen og legen, kombinerer, rytme, krop, sanser, samvær og fantasi.

Eventyr, fantasi, og sprog:

- Vi fortæller eventyr i skoven. Det er en helt speciel oplevelse at fortælle eventyr. Når man ikke har øjnene i en bog, får man samtidig en intens oplevelse af børnenes medleven. Børnene bliver aldrig trætte af det, og vil høre de samme historier igen og igen. Og selvom nogle af historierne er de samme, så udvikler de sig lidt fra gang til gang når man fortæller. Rigtige eventyr taler til fantasien og forbereder

børnene på livets kriser og overgange, og så giver de næring til nye lege og fremmer børnenes ordforråd og sprogforståelsen udvides.

Selvfølelse og selvtillid:

- Det er vigtigt at barnet føler at det er noget værd.
- Vi ønsker at give hvert barn ro til at udvikle sin selvfølelse og finde en indre sammenhæng i livet. Den røde tråd. Vi oplever at barnets selvtillid bliver styrket ved at kende sig selv og sin krop, ved at kunne fungere blandt andre børn og voksne og ved at få opmærksomhed, anerkendelse og kærlighed.
- Vi holder eks. børnemøder om venskaber og følelser.
- Vi arbejder hen over hele dagen med styrkelse af børnenes selvfølelse og selvtillid, ved at gøre dem selvhjulpne. At kunne klare hverdagens gøremål, som selv at kunne tage tøj af og på, kunne åbne sin madpakke. Tælle til morgensamling, synge, fortælle historie mm.

Sociale børnefællesskaber og egen tid:

- I skoven er der plads til at lege i de grupper man vil, og man har også mulighed for at være sig selv indimellem. Børnene opdager hvordan de selv fungerer, og øver sig i det sociale uden unødige konflikter, fordi der er plads. I det miljø, har børnene mulighed for at udvikle sig til harmoniske og selvstændige mennesker med god kontakt til andre og til sig selv. Man skal kunne mærke sig selv for at være sig selv. De voksne er bevidste om at understøtte børnefællesskaberne, og være behjælpelige med at etablere venskaber og fællesskaber, så alle føler sig som en del af fællesskabet.

Opmærksomme, troværdige og rummelige voksne:

- Det er vigtigt at vi som voksne er bevidste om hvornår vi skal gå foran, hvornår vi skal gå bagved.
- Vi skal lade barnet gøre det selv, og vi skal hjælpe barnet.
- En verden åbner sig, når børn leger frit, og det er utroligt, hvad børn kan lære, når de ikke bliver forstyrret og får lov til at prøve sig frem og gøre erfaringer.
- Men børnene har også brug for guidende voksne, der kan støtte dem og hjælpe dem videre.
- Den voksne skal sætte en løbeleg i gang, hvis nogen fryser, sætte legeforløb i gang for at hjælpe børn ind i fællesskabet. Gå foran, komme med ideer til udvikling af leg og aktiviteter. Hjælpe et nyt barn ind i børnegruppen.

- Alle børn i alderen 3-6 år efterligner os voksne og vil gerne være med til det vi går og laver. De iagttager hvad vi gør og hører, hvad vi siger. Derfor er det vigtigt at vi er ærlige i vores samvær med børnene.
- Det er vigtigt at vi sætter aktiviteter og forløb i gang som vi har forberedt grundigt, så vi kan udføre dem sammen med børnene, vise vores egen lyst og interesse. Så vi fremstår som troværdige voksne, og kan være til stede, med krop og sjæl.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Sorø Kommune vil vi.....

Have kontinuerligt fokus på de muligheder og løsninger, der kan skabes i samarbejde og dialog med forældrene. En forudsætning for barnets trivsel er et tæt samarbejde med forældrene med respekt for familiernes forskelligheder.

Alle dagtilbud i Sorø kommune skal understøtte børnenes udvikling ved at tilbyde forældrene råd og vejledning i forhold til barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Alle dagtilbud skal inddrage forældrenes ressourcer i samarbejdet og opfordre forældre til at deltage aktivt i børnenes liv i institutionen ved fx at deltage i forældremøder og arrangementer eller ved at engagere sig i forældreråd og –bestyrelser. Forældres indflydelse via bestyrelses- og forældrerådsarbejde er et væsentligt element i fastlæggelsen af de lokale mål og rammer og tilrettelæggelsen af dagligdagen i et tæt samarbejde med personale og ledelse.

I Sorøkommune arbejder alle dagtilbud med de pædagogiske pejlemærker:

”Vi har fokus på, at møder og indsatser ikke skal handle **om** familier. I stedet ønsker vi at holde møder og iværksætte indsatser **med** familierne. Vi ser en styrke i, at deltagerne i et

samarbejde har forskellige erfaringer og færdigheder, som hver især kvalificerer samarbejdet.”

I Sorø Skovbørnehave har vi derfor følgende praksis

- Vi samarbejder med forældrene ved dialog i dagligdagen, på indkaldte møde og via fastlagte samtaler.
- Opstartssamtale, 6. måneders samtale, midtvejssamtale, når barnet er ca. 4,5 år gammelt og samtaler omkring skolestart og overlevering til skole.
- Vi holder arrangementer, hvor forældrene inviteres til at deltage: forældremøder, sommerfest, børnehavens fødselsdag og fastelavn.
- Vi inviterer forældrene til at være med i hverdagen: 1. dags besøg og aftalte besøg, f.eks. ved børnefødselsdag. Vi giver også mulighed for besøgsdage, hvor forældre spontant kan gå med på tur.
- Vi har altid en kop kaffe, te, på kanden og forældrene er velkomne til at slå sig ned og være med til en lille hyggestund ved aflevering og afhentning.
- Vi synliggør vores pædagogiske arbejde og samvær med børnene, dagligt, via opslag på vores intranet på vores hjemmeside.
- Vi udstiller vores produkter i børnehaven.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Sorø Kommune vil vi...

I Sorø Kommune arbejder alle dagtilbud på grundlag af de pædagogiske pejlemærker: Forskningen viser, at et fælles værdigrundlag er essentielt for udviklingen af et positivt udviklings- og læringsmiljø for alle børn. De voksnes tilgang og holdninger har en direkte målbar effekt på børnene, og fælles retning og forståelse virker fremmende på udviklingsmulighederne. Det gælder for børn generelt, og det gælder i høj grad for børn i udsatte positioner.

De 10 pædagogiske pejlemærker er så konkrete, at de sikrer fælles fodslag i det pædagogiske arbejde i hele kommunen. Samtidig er de så åbne, at hvert enkelt dagtilbud har frihed til at vælge, hvordan de helt konkret vil navigere, så pejlemærkerne udmøntes i den pædagogiske praksis

I Sorø Skovbørnehave har vi derfor følgende praksis.

Omsorg for det enkelte barn er et centralt punkt i vores daglige pædagogiske praksis. Vi bestræber os på at se og kende det enkelte barns behov og udvikling gennem nært samvær. Vi observerer barnets egen leg, barnet i samspil med andre børn og barnet i voksenstyrede aktiviteter for herved at opnå større indsigt.

Sårbarheden kan komme til udtryk på flere måder, f.eks. ved at barnet er udad- reagerende, trist og har svært ved at håndtere sine følelser. Andre gange deltager barnet ikke i fælles aktiviteter. Vi gør meget ud af at støtte de børn, der har svært ved at falde til i gruppen. Vi bestræber os på en særlig tæt dialog med de forældre, hvis børn har det

Svært.

- Gennem vores daglige observationer og overblik over børnegruppen.
- Ved løbende samtaler med forældrene. Vi står sammen om barnets udvikling.
- Ved at afholde faste stue/gruppe møder, hvor der er mulighed for dialog om det enkelte barn.
- Ved at lave skriftlige børnebeskrivelser på alle børn
- Hvor vi er i tvivl, om der er behov for en særlig indsats, indledes et samarbejde med PPR, Sundhedscentret eller andre relevante personer, baseret på vores pædagogiske observationer.
- Ved at anvende Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Sorø Kommune vil vi....

Med udgangspunkt i den sammenhængende Børne-og Ungepolitik, forpligtede os til at arbejde i samme retning og med samme mål for øje. De fagprofessionelle omkring barnet skal have et fælles sprog og en fælles pædagogisk opmærksomhed rettet mod barnet. Barnets evne og lyst til at erobre det nye er afhængig af de voksnes samarbejde. Jo bedre samarbejde mellem de fagprofessionelle, desto bedre overgang for barnet.

Hvert skoledistrikt udarbejder, i et samarbejde mellem skolen/SFO og dagtilbuddene, en beskrivelse af, hvorledes sammenhængen sikres ved overgang fra dagtilbud til SFO/skole – herunder:

- beskrivelse af brobygningsaktiviteter
- hvordan forældrene inddrages i brobygningen
- plan for overleveringssamtaler (rammesættes centralt i fagcenter Børn og Familier)
- på hvilken måde arbejdet med dagtilbuddenes pædagogiske læreplaner videreføres indtil skoleårets start

I Sorø Skovbørnhave har vi derfor følgende praksis: For at skabe sammenhæng til børnehaveklassen

I det sidste år før skolestart, samler vi de kommende skolebørn i en storbørnsgruppe, på tværs af stuerne:

Vi har 2 formål med storbørnsgruppen:

1. Vi skal lave **brobygningsarbejde** til de kommende skoler. Vi samarbejder med Frederiksberg skole og Sorø privatskole.
2. Vi ønsker gennem vores, **projekt/tema -arbejde** at give storbørnene nogle spændende og læringsrige oplevelser med på vejen. Vi skal socialisere børnene, hjælpe dem med at skabe gode relationer indbyrdes, som de kan tage med videre i skolen.

Vi skal gøre børnene så selvhjulpne som muligt, så de er i stand til at klare sig godt i skolen. Vi skal modne dem.

Brobygning:

Vi indgår i et brobygningssamarbejde med Frederiksberg skole omkring besøgsordning, samtaler, overleveringsmøder, udveksling af materialer til brug i vores daglige arbejde med børnene for at skabe genkendelighed, mv.

Vi samarbejder ligeledes med Sorø Privatskole om aftalte besøg, samtaler, og overleveringer. Derudover inviter Privatskolen os til 5 læringsforløb, hen over året, som skolens undervisere står for. Læringsforløbene tager udgangspunkt i emner som Natur og Teknik, Billedkunst., Musik, Motorik og Bevægelse, Naturforløb. I december inviteres til et særligt kulturarrangement.

Vi deltager ikke i den udvidede plan for tidlig SFO-start, som Frederiksberg skole har lagt. Denne plan ville indebære at vi en gang ugentligt skulle afgive en medarbejder fra Skovbørnehaven i perioden fra 1. april til 30. juni. Planen vurderes omfattende og ikke forenelig med ansættelsesforhold i en puljeinstitution.

De store børn og storbørnsprojektet:

- Det storbørnsprojekt, vi starter ud med i april 2021, er et banevogter- hus- projekt, der dykker ned i personerne og livet i huset i "gamle dage".
- Det sidste tema, vi arbejdede med i 2020, var et Vikingeprojekt.
- Vores projekter tager udgangspunkt de 6 læreplanstemaer.
- Tidligere projekter har bl.a. været Vildmarksliv, Billeder af min by, og Hvem er jeg.
- Desuden arbejder de enkelte stuer med skoleforberedende opgaver som at:
- Skrive med grankogler og pinde ude i skoven
- Lade børnene løse førskoleopgaver via opgaveark.
- De 5-årige børn opfordres til og understøttes i at skrive eget navn på det de fremstiller af kreative produkter, tegninger mm.
- Vi har øget fokus på at finpudse selvhjulpenhed
- Generelt arbejder stuerne meget med finmotoriske aktiviteter hele året. Idet de enten hjemme i huset arbejder med kreative aktiviteter, eller i skoven, hvor de så medbringer materialer, papir, sakse maling, lim mm.
- Vi samarbejder med børnehaveklasserne og SFO'erne på Frederiksberg skole og på Privatskolen.
- Vi går på besøg, holder overleveringssamtaler, har besøg i vores institution af personalet fra skolerne og SFO én.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Sorø Kommune vil vi....Indskrive fra visionen og verdensmålene

I Sorø Skovbørnehave har vi derfor følgende praksis:

Vi gør brug af lokalsamfundet, dels ved at bruge skoven som base men også ved at gøre brug af andre muligheder som:

- Vi går i gymnastiksalen ved siden af og leger jorden er giftig, Tarzan og balletpige, hører høj musik.
- Ved at tage på virksomhedsbesøg. F.eks. ved at tage på brandstation, snedkeriet overfor børnehaven, kunstmuseet, byhistorisk museum, en biavler.
- Lige nu, her i 2021, her vi indledt et samarbejde med lokalhistorisk arkiv, omkring et projekt om livet i ved banevogterhuset.
- Vi går på biblioteket.
- Vi deltager i diverse kulturprojekter i kommunen.
- Vi går i kirke til jul.
- Vi går på tur til Akademihaven, Kongskilde eller Grønningen.
- Vi cykler 8 gange årligt, rundt i området.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

- Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?
- I Sorø Kommune vil vi...**fra børn og ungepolitikken**

I Sorø Skovbørnehave har vi derfor følgende praksis

Det fysiske børnemiljø:

- Vores fokuspunkt er her helt klart skoven, idet vi i skoven oplever at der er så megen plads til det gode børneliv. Det er plads til at bevæge sig, være vild, larme, være stille og der er plads til alle, masser af plads.
- I huset tænker vi over rummenes indretning, så der gives mulighed for leg og aktiviteter i mindre grupper. Vi bruger tilladte gangarealer til legeområder, for at skabe flere små rum.
- Vi har 2 legepladser, så her er der også mulighed for at børnene kan dele sig op i mindre grupper.

Det psykiske børnemiljø:

- Vi arbejder ud fra anerkendende pædagogisk tilgang til børnene.
- Vi italesætter børnenes initiativer, følger deres spor, inddrager børnenes ideer.
- Vi går hånd i hånd på opdagelse.
- Vi tillader forskelligheder og opfordrer til respekt.
- Vi arbejder på at oparbejde venskaber og tolerance.
- Vi skal som voksne, gå foran, som det gode eksempel. Det vi gør, gør børnene også

Det æstetiske børnemiljø:

- I skoven får vi brugt alle vores sanser.
- Vi ser, føler, lugter, hører, mærker og lærer at hver årstid har sin helt egen æstetiske ramme.
- Vi oplever, hvor smukt det er, når skoven springer ud, vi smager på bøgebladet, og vi lugter til skovbunden.
- Hører fuglenes kvinden, bænkebidernes summen.
- I huset og på legepladsen forsøger vi at holde det ordentligt.
- Vi har mange ideer og ønsker til, hvordan de indvendige og udvendige rammer kan blive mere æstetiske.
- Vi er bevidste om, hvordan vi behandler vores materialer, og hvordan vi præsenterer materialer for børnene.
- Vi lærer børnene at rydde op og passe på tingene.
- Vi lærer børnene om miljøbevidsthed. Vi rydder op i skoven, og vi samler skrald.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer. Vi mener, at det væsentligste er, at det enkelte barn udvikler en tro på eget værd og kunnen. Vi ønsker derfor at skabe et miljø, hvor det enkelte barn føler sig værdifuldt og herigennem har gode forudsætninger for at udvikle sin selvfølelse i positiv retning.

I Sorø Skovbørnehave

- Oplever vi, at barnets selvværd og selvtillid bliver styrket ved at få omsorg, ros, anerkendelse og blive mødt ligeværdigt i relationen.
- Vi vil tilstræbe, at børnene får positive oplevelser i samspillet med hinanden.
- Vi ønsker at støtte børnene i deres udvikling gennem en bred vifte af oplevelser og udfordringer i skoven, hjemme og i lokalsamfundet. Vi oplever skoven som et unikt læringsmiljø for vores børn.
- I samspillet med naturen har børnene rig mulighed for at lære sig selv bedre at kende og udvikle sig i deres eget tempo.
- Barnet får kendskab til sine evner og til sit mod. Grænsesætter og udfordrer egen fysiske og psykiske formåen.

- Har et barn lyst til eller brug for at klatre og udforske de fysiske muligheder, eller har barnet mere lyst til eller brug for at fordybe sig i en bunke blade, der bliver til penge i fantasien – naturen giver mulighederne hver dag!

Mål: 3 – 6, årige:

- At støtte og udvikle børnenes selvfølelse/selvverd
- At støtte og udvikle børnenes kreativitet, nysgerrighed og fantasi.
- At støtte og udvikle børnenes rummelighed
- At støtte og udvikle børnenes gå på mod
- At give børnene tid til fordybelse og koncentration
- At støtte børnene i at blive selvhjulpne.

Middel til at nå målet:

I dagligdagen prioriterer vi at være nærværende voksne, tale med børnene og svare på spørgsmål. Børnene bliver støttet i deres egne projekter og ideer og støttes i at være værdifulde deltagere i andres projekter.

De skiftende årstider, børnenes egen leg og arbejdet med forskellige materialer både inde og ude oplever vi som vigtige elementer i udviklingen af børnenes nysgerrighed og fantasi. Samspillet med naturen og alle de oplevelser, der er her, er berigende for børnene: Dyreliv, planteliv, livets gang og naturens kræfter, samt det daglige eventyr, der fortælles til frokost.

Skoven giver børnene uendelige muligheder for at eksperimentere, udfolde sig fysisk, fordybe sig og finde ro til koncentration.

Børnene oplever en masse succeser, når de forskellige naturmaterialer anvendes som elementer i legen, når der snittes, saves og klatres eller når de kommer over på den anden side af en stor grøft.

Hjemme i huset tilbydes tillige en bred vifte af udfoldelsesmuligheder: Tegne, klippe, male og være på værksted. Vi lærer børnene at tage tøj af og på, gå på toilettet, vask hænder og holde styr på madpakke og drikkedunk. Vi tilstræber, at børnene er selvhjulpne, når de skal starte i skole.

De små grupper med 22 børn udgør en tryk og overskuelig hverdag for børnene, hvor alle bliver set og hørt. Aldersfordelingen 3 - 6 år er med til at støtte børnenes rummelighed og gå-på-mod. Børnene støttes i at hjælpe hinanden, og særligt de ældste børn hjælper de yngste. De yngste lærer og inspireres ved at se efter de ældste børn.

Alsidig Social udvikling skal ses i sammenhæng med de øvrige læreplans temaer.

I og omkring arbejdet med de øvrige læreplanstemaer, udvikles barnets erfaringsverden. Barnet får mulighed for at udfolde sig, udforske og erfare sig selv.

Fælles pædagogisk grundlag:

Gennemgående har vi øje for det gode børnemiljø og legens betydning for børnenes trivsel og udvikling. Vi følger børnenes initiativer, understøtter og udfordrer. De voksne er rollemodeller.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Sorø Skovbørnehave:

Kan børnene, såvel i skoven som i institutionen, lege i større eller mindre grupper, med en god ven eller vælge at lege for sig selv. I skoven kan de øve sig i det sociale samspil uden unødvendige konflikter, da der er god plads. Ofte indgår børnene i store legegrupper på tværs af alder og køn. I legen øver, opdager og erfarer børnene sig selv i relation til andre. I det miljø er der grobund for, at børnene kan udvikle sig til harmoniske og selvstændige mennesker med god kontakt til andre.

En vigtig opgave for de voksne er at kunne afgøre, hvornår det er vigtigt at være i periferien eller at være tæt på legen for at kunne guide børnene. Børnene drager sig mange gode erfaringer, når de kan lege indbyrdes uden voksen. Her er opgaven for den voksne at iagttage og vurdere hvornår det er hensigtsmæssigt at gå ind i legen og støtte op om børnenes egen leg, hjælpe i konfliktsituationer, hjælpe et barn ind i en leg, komme med nye ideer, være inspirator eller sætte en løbeleg i gang, hvis nogen fryser, eller blot være til rådighed, trøste og vise udveje, når noget gør ondt.

Mål: 3-6, årige:

- At børnene oplever at være aktive og værdifulde deltagere i et fællesskab
- At børnene oplever tryghed og tillid i deres relationer til andre børn og voksne
- At børnene er i stand til opfatte, og skelne sindsstemninger og følelser hos sig selv og andre, i det omfang de evner i forhold til deres alder.
- At børnene påtager sig et ansvar for egne handlinger og et medansvar for fællesskabet ud fra deres forudsætninger.

Middel til at nå målet:

I hverdagen får børnene mulighed for at udforske og skabe lege og aktiviteter, så de får tid og rum til fordybelse og fælles problemløsning. Der skaber vi et miljø, som er præget af omsorg og tryghed og støtter børnene i at danne venskaber. De store opfordres til at hjælpe de små, og venskaber på tværs af køn og alder får rum til at udvikle sig.

- Børnene lærer, hvordan de kan samarbejde med andre, og blive inddraget i de demokratiske beslutningsprocesser således, at konflikter løses på en hensigtsmæssig og ligeværdig måde. På denne måde tydeliggøres også de sociale spilleregler, der gælder i forskellige sammenhænge. Der skabes synlighed og nærvær i samværet med børnene gennem respekt og forståelse for børnenes følelser.
- Børnene guides af voksne i at fokusere på egne ressourcer, og den voksne søger, via indsigt i barneperspektivet, at finde frem til, hvad barnet har lyst til og brug for. F.eks. gennem iagttagelse, analyse, fortolkning og dialog
- Vi oplever at vi skaber et trygt miljø for børnene, når vi udviser forståelse for hvert enkelt barn, kombineret med, at vi tager ansvar og sætter grænser.

Social udvikling skal ses i sammenhæng med de øvrige læreplanstemaer.

I og omkring arbejdet med de øvrige temaer, indgår barnet i en social sammenhæng, hvori, den voksne støtter og guider barnet i den sociale udviklingsproces.

Fælles pædagogisk grundlag:

Gennemgående har vi øje for det gode børnemiljø og legens betydning for børnenes trivsel og udvikling. Vi følger børnenes initiativer, understøtter og udfordrer. De voksne er rollemodeller.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Sorø Skovbørnehave

Får børnene, gennem de daglige aktiviteter, mulighed for at lege med sproget, udvikle deres ordforråd og blive opmærksomme på de forskellige lyde, bøjninger, rytme og tryk i sproget. Herved gives mulighed for, at de udvikler et nuanceret og varieret sprog, svarende til deres alder.

Mål: 3-6, årige:

- . Dagligt at arbejde med sproglig opmærksomhed i forhold til børnene.
- . At udfordre til sproglig kreativitet – såvel verbalt som nonverbalt
- . At stimulere den naturlige interesse for bogstaver og tal
- . At arbejde tæt sammen med PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning) omkring børn med sproglige vanskeligheder.

Middel til at nå målet:

Den sproglige udvikling sikres bl.a. ved at der hver morgen holdes samling, hvor vi taler om dagens program, tæller hvor mange vi er og hvem der mangler, vi synger sange, leger med ord f.eks. sanglege, eller rim og remser og taler om relevante emner.

Hver dag får børnene fortalt eventyr i skoven, som undertiden kan opføres som rollespil. Nogen dage er det børnene selv der fortæller eventyr. I skoven skaber vi tid og rum for samtaler i mindre grupper, hvor voksne lytter og taler med børnene.

De voksne skaber et sprogligt motiverende miljø for børnene, så de får erfaring med at give udtryk for deres mening, argumentere for sine synspunkter og træffe sine valg. På samme måde støttes og opfordres børnene, i konfliktsituationer, til at sætte ord på handlinger og følelser.

I institutionen forsøger vi ligeledes at skabe et 'aktivt lyttende' miljø. Der bliver læst højt af oplæsningsbøger samt tages på biblioteksture. Bøgerne kan åbne for dialoger mellem børn og voksne samt børnene indbyrdes og nuancere børnenes sprog.

De øvrige læreplanstemaer:

Sproget er et gennemgående tema i alle læreplanstemaerne.

Alsidig personlig udvikling: Ordforråd og forståelse for sproget udvikles løbende.

Social udvikling: I samværet og kommunikationen indgår sproget med alle sine facetter.

Krop, sanser og bevægelse: Når vi sætter ord på hvad vi gør med vores krop, hvad vores forskellige kropsdele hedder, forstår vi vores krop og vores bevægelsesmønstre bedre. Nu saner og føler vi ikke kun, nu kan vi også fortælle om hvad der sker, hvad vi mærker.

Natur, udeliv og science: Vi bruger i sproget, når vi udforsker, oplever sammen i fællesskabet, når vi kommunikerer sammen om hvad det er vi ser, hører. Når vi undres og gerne vil have hjælp til at forstå.

Kultur, æstetik og fællesskab: Sproget er en central del i det at være i et fællesskab. Her kommunikerer vi både med det verbale og nonverbale sprog. Mimik og kropssprog. Vi bruger også vores sprog når vi deltager sammen ved højtider, hvor vi synger og fortæller historier.

Fælles pædagogisk grundlag:

Gennemgående har vi øje for det gode børnemiljø og legens betydning for børnenes trivsel og udvikling. Vi følger børnenes initiativer, understøtter og udfordrer. De voksne er rollemodeller.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse

- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplaner

I Sorø Skovbørnehave

Ser vi, at krop og bevægelse er basalt for barnet, idet barnets motoriske udvikling påvirker dets indlæring af de fleste kompetencer.

Det er vigtigt, at barnets omgivelser appellerer til forskelligartede bevægelsesmuligheder: krybe, kravle, trille, løbe, cykle, danse, springe, hoppe, gynge, svinge, hænge med hovedet nedad, bære sig selv i armene, klatre osv. Alle sanser skal stimuleres dagligt. Barnet skal have mulighed for at: lugte, føle, smage, høre og se en masse forskellige ting.

Musik og sang er også vigtige faktorer i brug af krop og bevægelse. At mærke en puls eller rytme stimulerer og motiverer og gør indlæring nemmere. Børnene lytter og husker og udtrykker sig kropsligt.

Mål: 3-6, årige:

- At børnene udvikler fysisk trivsel og velvære.
- At børnene føler glæde ved at bruge kroppen.
- At børnene daglige bruger alle sanser.
- At børnene leger med hinanden.
- At børnene udtrykker sig musik.
- At børnenes selvfølelse og selvtillid udvikles og styrkes.

Middel til at nå målet:

Skoven er vores primære legeplads og oplevelsesrum. Her er brug af krop og bevægelse en naturlig del af hverdagen. I skoven trænes grov- og finmotorik, i det af børnene bruger deres krop på utallige måder.

- Vi opmuntrer børnene til at bruge kroppens mange muligheder. De får herved en følelse af, hvad de kan/tør og lærer herigennem sig selv bedre at kende.

- Vi hænger tovbaner, gynger og hængekøjer op i træerne, og opfordrer børnene til at bruge dem sammen og individuelt.
- Vi udfordrer børnene og opfordrer dem til at klatre op i tovene, og lidt længere op, at turde sprænge en ramme. Vi giver dem mulighed for at gynte, at gynte højere og højere. At hjælpe hinanden med at gynte.
- I hængekøjen kan man nyde livet være stille, putte sig.
- Man kan være flere sammen i hængekøjen og også gynte hinanden.
- Vi hjælper hinanden og får stimuleret alle sanser.

I institutionen vægtes sanglege, dans og spil, samt at børnene har fri adgang til at tegne, male, klippe o. lign. Vi igangsætter kreative og skabende processer som f.eks. at tegne efter skabeloner og klippe ud, male billeder, lave papmache m.m. Vores udendørsfaciliteter giver mulighed for at børnene kan lære at cykle. I vinterhalvåret har vi mulighed for at bruge en gymnastiksal med forskellige redskaber.

Samspelet med de øvrige læreplanstemaer:

Alsidig personlig udvikling: Barnet erfaringsverden udvides. Barnet lærer om sig selv, hvad det kan og tør. Barnet lærer om hvad de andre kan, tør og har udfordringer med. Børnene lærer at gøre noget sammen, at hjælpe hinanden.

Sociale udvikling: Vi danner relationer, gør noget sammen. Hjælper hinanden.

Kommunikation og sprog: Motorisk aktivitet udvikler forskellige områder af hjernen. Højre og venstre hjernehalvdel arbejder sammen og nye forbindelser udvikles. Sprogcentret stimuleres.

Natur, udeliv og Science: Vi bevæger os rundt i naturen og udforsker, oplever, undersøger.

Kultur, æstetik og fællesskab: Vi leger lege sammen. Vi oplever sammen, vi skaber noget sammen

Fælles pædagogisk grundlag:

Gennemgående har vi øje for det gode børnemiljø og legens betydning for børnenes trivsel og udvikling. Vi følger børnenes initiativer, understøtter og udfordrer. De voksne er rollemødel.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Sorø Skovbørnehave

Er naturen og naturfænomener lig med den daglige hverdag. Børnene færdes ude hver dag i mange timer, når vejret tillader det. De opnår herved en unik forståelse af naturen. I naturen kan børnene undres og udvikle deres nysgerrighed. Børnene glædes over de forvandlinger og mirakler, som sker i naturen. Her kan eksperimenteres med vand, ild, jord og luft. Børnene kan her udvikle deres krop og sind i samspil med andre og i samhørighed med naturen.

Mål: 3-6, årige:

- At bruge naturen som fundament for barnets hele udvikling.
- At formidle viden til børnene om dyr planter og naturfænomener.
- At opfange og vedholde glæden og interesse ved at færdes i naturen året rundt.
- At bruge naturen i samhørighed og leg med hinanden.
- At lære børnene at bruge naturen uden at forstyrre den og ødelægge naturens gang.
- At børnene, gennem leg i naturen, får stimuleret og udviklet deres fantasi og kreativitet.

Middel til at nå målet:

Vi færdes i Sorø Sønderkov adskillige timer dagligt. Vi kombinerer det med ture til strand og andre naturområder. Skoven bruges til leg og fysisk aktivitet, og samtidig at børnene har tid til ro og fordybelse. Vi voksne og børnene undres sammen, interessen understøttes og videreudvikles. Skoven kalder på børnene og appellerer til deres fantasi. Børnene griber dette og bruger naturmaterialerne i leg som diverse redskaber. Fantasien er i højsædet – når en gren bliver til en pistol, en telefon eller...

Vi voksne i Sorø Skovbørnehave besidder selv en glæde ved at færdes i naturen, som vi derefter giver til børnene, når vi sammen går på opdagelse efter insekter, tager en bille i hånden eller nipper at bøgebladene. Svampe, biller og blomster undersøges og artsbestemmes ved hjælp af opslagsbøger (eller på internettet).

Vi medbringer forskelligt værktøj i skoven: knive, save, reb, snor, hængekøje, linseglas, opslagsbøger, insekt net, fiskenet, bål-sager som børnene bruger flittigt.

I de forskellige årstider gives der mange forskellige muligheder for udforskning af naturen. Vi eksperimenterer med alle mulige forskellige materialer i skoven.

Vi undersøger naturens kredsløb, ved daglige iagttagelser og undersøgelser. Og ved større styrede projekter.

Vi ser på sammenhængen mellem liv og død. Når vi finder døde dyr, undersøger vi dem, taler om hvad der er sket. Graver dyret ned og kigger til det hen over året, for at se hvad der sker med dyret. Når der kun er knogler tilbage, tager vi det med hjem, noget kommer i lommen og helt hjem i hjemmet. Andet kommer med hjem i børnehaven og bruges der.

Samspillet med de øvrige læreplanstemaer:

Alsidige udvikling: Barnet erfaringsverden udvides og udforskes. Vi gør det sammen og hver for sig.

Sociale udvikling: Vi danner relationer, gør noget sammen. Hjælper hinanden. Vi mærker os selv og hinanden

Kommunikation og sprog: Vi sætter ord på vores oplevelser. Taler om hvad vi er og oplever. Ordforråd udvides. Samtaler opstår. Forståelse for sammenhænge opstår gradvis.

Krop, sanser og bevægelse: Alle sanser stimuleres i naturen. Vi smager, føler, mærker, lugter, ser naturen. Vi bevæger os på forskelligt underlag. Vi kravler op, ned, under. Vi løber, vi går. Alle bevægelsesmuligheder er til stede.

Kultur, æstetik og fællesskab: Vi bevæger os dagligt ud i et fællesskab, hvor vi etablerer en kultur sammen. Vi besøger forskellige steder i skoven, som byder på forskellige muligheder, for leg, undersøgelse, fordybelse. Børnene ved hvad man kan de forskellige steder. Der er opbygget en kultur.

Fælles pædagogisk grundlag:

Gennemgående har vi øje for det gode børnemiljø og legens betydning for børnenes trivsel og udvikling. Vi følger børnenes initiativer, understøtter og udfordrer. De voksne er rolle modeller.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Sorø Skovbørnehave

Mener vi at det er vigtigt, at børnene opnår en viden om og forståelse for den danske kultur, historie og samfund. Børnene lærer, at der findes forskellige familiestrukturer og religioner, såvel i Danmark som i andre lande. Vi mener, at det er vigtigt, at vi voksne holder fast i de kulturelle værdier ved f.eks. at fejre fødselsdage, jul, fastelavn og påske i børnehaven.

I Sorø Skovbørnehave har vi vores egen kultur og måder for, hvordan vi fejrer forskellige begivenheder og faste traditioner. Her kan nævnes sommerlejr, cykelture og høstfest.

Børnene får mulighed for at udtrykke sig kunstnerisk ved at eksperimentere med forskellige materialer, gennem teater, historiefortælling, sang, dans og bevægelse. Samtidigt får børnene mulighed for at besøge kunstmuseet og andre virksomheder i deres nærmiljø.

Mål: 3-6, årige:

- At børnene får kendskab til kulturelle værdier, ved at de selv er med aktører og på en sjov og glædesfyldt måde får mulighed at afprøve sig selv og eksperimentere med forskellige udtryksformer.
- At børnene skal have mulighed for at dyrke deres egen kultur. F.eks. drenge-/pige-kultur.
- At vi voksne, gennem daglig dialog, på en nærværende og positiv måde forstår at formidle vores viden til børnene.

Middel til at nå målet.

Vi voksne sørger for, at børnene har adgang til udklædningstøj, ansigtsmaling og musikinstrumenter. Vi skaber rum for at børnene selv kan fortælle historier og har mulighed for at gruppere sig og være sig selv uden at føle, at de bliver overvåget.

Børnene får hver dag fortalt et eventyr eller historie, når vi spiser frokost, og ofte læser vi op af skøn- og faglitteratur. Generelt forsøger vi at engagere børnene i forskellige former for projekter. Vi går til forskellige begivenheder f.eks. teaterforestillinger, kunstmuseum, bibliotek, kulturelle arrangementer, mv.

Vi laver kreative ting med børnene op til alle de nævnte højtider. Ofte samler vi materialer ind i naturen, som vi bruger enten ude i naturen eller hjemme i huset.

Vi kan også pakke vognen og tage papir, sakse lim mm. med ud i naturen, og klippe, klistre der. Lige såvel som vi hjemme i huset arbejder med finmotoriske aktiviteter.

I skoven har vi haft konkrete projekter om skovatelier, hvor vi har lavet kunst af naturmaterialer.

Samspeilet med de øvrige læreplanstemaer:

Alsidede udvikling: Barnet erfaringsverden udvides og udforskes. Vi gør det sammen og hver for sig.

Sociale udvikling: Vi danner relationer, gør noget sammen. Hjælper hinanden. Vi mærker os selv og hinanden.

Kommunikation og sprog: Vi sætter ord på vores oplevelser. Taler om hvad vi er og oplever. Ordforråd udvides. Samtaler opstår. Forståelse for sammenhænge opstår gradvis.

Krop, sanser og bevægelse: Alle sanser stimuleres i naturen. Vi smager, føler, mærker, lugter, ser naturen. Vores finmotorik udvikles når vi arbejder med forskellige materialer, når vi klipper og klistrer, når vi tegner, når vi maler, når vi sætter noget sammen. Vores grovmotorik udvikles, når vi går rundt, løber rundt og indsamler materialer. Når vi leger lege sammen.

Natur, udeliv og Science: Vi bruger naturens steder og materialer til at skabe kultur. Vi lærer hvad naturen kan give os. Hvilke muligheder der findes i naturen. Naturen er for os en kultur i sig selv, hvori vi indgår, som et økologisk kredsløb. Vi lærer at passe på naturen, at værne om den. Den er en værdi for os.

Fælles pædagogisk grundlag:

Gennemgående har vi øje for det gode børnemiljø og legens betydning for børnenes trivsel og udvikling. Vi følger børnenes initiativer, understøtter og udfordrer. De voksne er rollemodeller.

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I Sorø Skovbørnehave

Har vi valgt en praksis tilgang til evaluering, idet vi har valgt at fastholde en skriftlig beskrivelses del af vores pædagogiske hverdag. I den forbindelse har vi selv udarbejdet et spørgeskema, hvori vi kommer rundt om at reflektere og evaluere på vores pædagogiske praksis, på børnemiljøet, på trivsel og læring, på børnefællesskabet.

Vi debatterer og evaluerer også på vores stuemøder og personalemøder

Lederen orienterer på bestyrelsesmøder om det pædagogiske arbejde og evaluerer på de muligheder der er for udvikling og nye tiltag.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

I Sorø Skovbørnehave

Har vi valgt at lave praksis fortællinger ud fra de 6 læreplanstemaer og forholde os til læringsdelen, trivselsdelen og børnemiljøet.

Vi vil fortsætte med at beskrive vores temaer/projekter i Smtte modellen og selv indføre evalueringsspørgsmål, ud fra børnemiljøet, trivsels- og læringsdelen.

Vi evaluerer løbende på vores stue- og personalemøder.

Vi dokumenterer dagligt vores arbejde med børnene, via opslag på vores interne Intra.

I form af billeder, video og fortællinger.

